

ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ РОЗВИТКУ ЖІНОЧОГО ВЕРХНЬОГО ОДЯГУ

М. МАСНА, І. Г. СОЛОНЕНКО

Вінницький інститут конструювання одягу і підприємництва

Сучасний одяг складна й різноманітна річ. Будучи одночасно предметом споживання людини і об'єктом масового виробництва, він повинний відповідати багатьом вимогам, які в кінцевому підсумку визначають техніко-економічні характеристики виготовлення виробу і його якість. Верхній одяг – це предмет одягу: пальто, шуба, плащ, мантия та інші швейні вироби, що одягаються поверх звичайного повсякденного одягу, у тому числі хутрянний [1]. Верхній довгий одяг носили як чоловіки, так і жінки не тільки для тепла і затишку, але і для створення модного іміджу. Найчастіше крій верхнього одягу характеризує наявність коміра, довгих рукавів і розрізу спереду, що закривається за допомогою ременів, гудзиків, кнопок, блискавки, гачків і петель, липучок та інших видів застібок, а також поєднання кількох з перерахованих елементів з поясом.

За результатами дослідження більше 150 років тому такий верхній одяг, як пальто, викликав подив у пересічної людини. Спочатку пальто було селянським одягом в Іспанії. Пізніше в Голландії його перетворили в одяг для палацу, а у Франції такий вид одягу отримали офіцери. Історія верхнього одягу, а саме пальто сягає своїм корінням античності [2]. Ще римські воїни носили теплі подовжені сукні, які називалися "palla" ("верхній одяг" на латині). Потім французькі модники подарували світу свої "paletot". Але у звичному для нас вигляді першого пальто – з рукавами – з'явилося в Голландії 16 столітті. Саме там вирішили, що верхній одяг з рукавами функціональніший за звичний плащ. У 18 столітті з'явилися перші пальто на розпах з наскрізною застіркою спереду. Такі пальта були щедро прикрашені рюшами, воланами, складками і гудзиками. Носили таку річ з муфтами, рукавичками і капелюхами. Пальта були показником достатку і розкоші. Імена і назви моделям давали «дизайнери», які вигадували нові фасони. Так з'явилися гарібальді, рединготи і спенсери, тощо. Лорд Спенсер, до речі, став першим чоловіком, який одягнув пальто – він "вивів у світ" коротку вузьку модель верхнього одягу з довгими рукавами з тканини світлих тонів. Головними матеріалами того часу були сукно, оксамит і плюш, різноманітність у моделі вносили гіпюрові коміри і хутрянні елементи [2].

У 40-і роки з'явилися пальто з широкими плечима – спортивного типу, прямокутного силуету, зі складкою ззаду або пальто покрою «принцес» - вузькі в талії, злегка розширені. Носили також напівпальто в комплекті зі спідницями з такої ж тканини. Вони мали форму редингота із застіркою на один або кілька гудзиків. Відкладні коміри з великими лацканами почали замінювати округлими відворотами, комірами-шальками. У 50-ті роки Крістіан Діор змінив силует пальто: довжина їх стала такою ж, як у сукні або

коротшою: "три чверті" , "сім восьмих" . Він же повернув об'ємні коміри, що підкреслювали округлість нових форм пальто.

У 60-ті роки різко укоротилася довжина спідниці – пальто також укоротилися і набули лаконічної строгої форми. Набирало популярності поєднання максі-довжини пальто з міні-довжиною сукні. Такий дещо воєнізований стиль в одязі доповнювали високими чобітьми, об'ємними сумками на ремені, кольоровими довгими шарфами. На зміну капелюхам прийшли в'язані шапочки. Металеві гудзики в два ряди, "блискавки", пряжки, шпори стали необхідною фурнітурою для справді модних пальто [2].

На початку 20 століття пальта подовжилися, але залишалися коротше за сукню. Зимові пальта робили з товстої англійської вовни: як правило, вони були картатими або однотонними з довгим хутром на комірці і подолі, великими гудзиками в петлях з крученого шнура. На піку моди були кольорові галуни і вишивка позументом та шовковими шнурками у вигляді равликів.

Спочатку пальто було створене з єдиною метою – захищати від морозу і холоду прекрасну половину людства [1]. Трохи пізніше пальто набуло дещо іншого значення. Його творці стали замислюватися не тільки про комфорт і збереження тепла, але і про його естетичність. Зокрема, слід було придумати нові фасони, які б підходили під різні типи фігури (рис. 1).

Рис. 1. Різновиди жіночого верхнього одягу

А от у сьогоднішні набирає популярності поєднання максі-довжини пальто з міні-довжиною сукні. Такий дещо воєнізований стиль в одязі доповнювали високими чобітьми, об'ємними сумками на ремені, кольоровими довгими шарфами. На зміну капелюхам прийшли в'язані шапочки. Металеві гудзики в два ряди, "блискавки", пряжки, стали необхідною фурнітурою для справ модних пальто [1].

Отже, проведене дослідження дало змогу охарактеризувати жіночий верхній одяг, а саме пальто, прослідкувати за його змінами у певному періоді часу. Дослідження допомогло побачити особливості верхнього одягу (пальто), від 16 століття і до цього часу.

Література

1. Васильківська О.І. Розробка методу пректування базових конструкцій нових форм одягу на основі принципів трансформації / О.І.Васильківська. – Київ: Київський держ.ун-т технологій та дизайну, 2000. – 20с.
2. Дуда Я.Ю. Конструювання і технічне моделювання жіночого верхнього одягу: Посібник / Я.Ю.Дуда. – Львів: "СПОЛОМ", 2009. – 356 с.